

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Maanpuolustuskorkeakoulu

Yleinen asevelvollisuus monitieteisesti

professori Juha Mäkinen

Miestutkimuspäivät 5.9.2013

Agendaa

- tutkimusperustaiseen asevelvollisuuden kehittämiseen
 - Muidenkin tieteenalojen kuin vain sotatieteiden tai kansantaloustieteen näkökulmista
- Viitekehyksiä jaettavaksi ja yhteiskehittelyyn
- Näkökulmia suomalaisen asevelvollisuuden merkityksen ymmärtämiseksi

Asevelvollisuustutkimuksen alalajeja

- strateginen asevelvollisuustutkimus
- kansainvälinen vertaileva
- kansantaloustieteellinen
- yhteiskunnallinen
- maanpuolustustahdollinen
- sotilassosiologinen ja –psykologinen
- liikunta- ja terveystieteinen

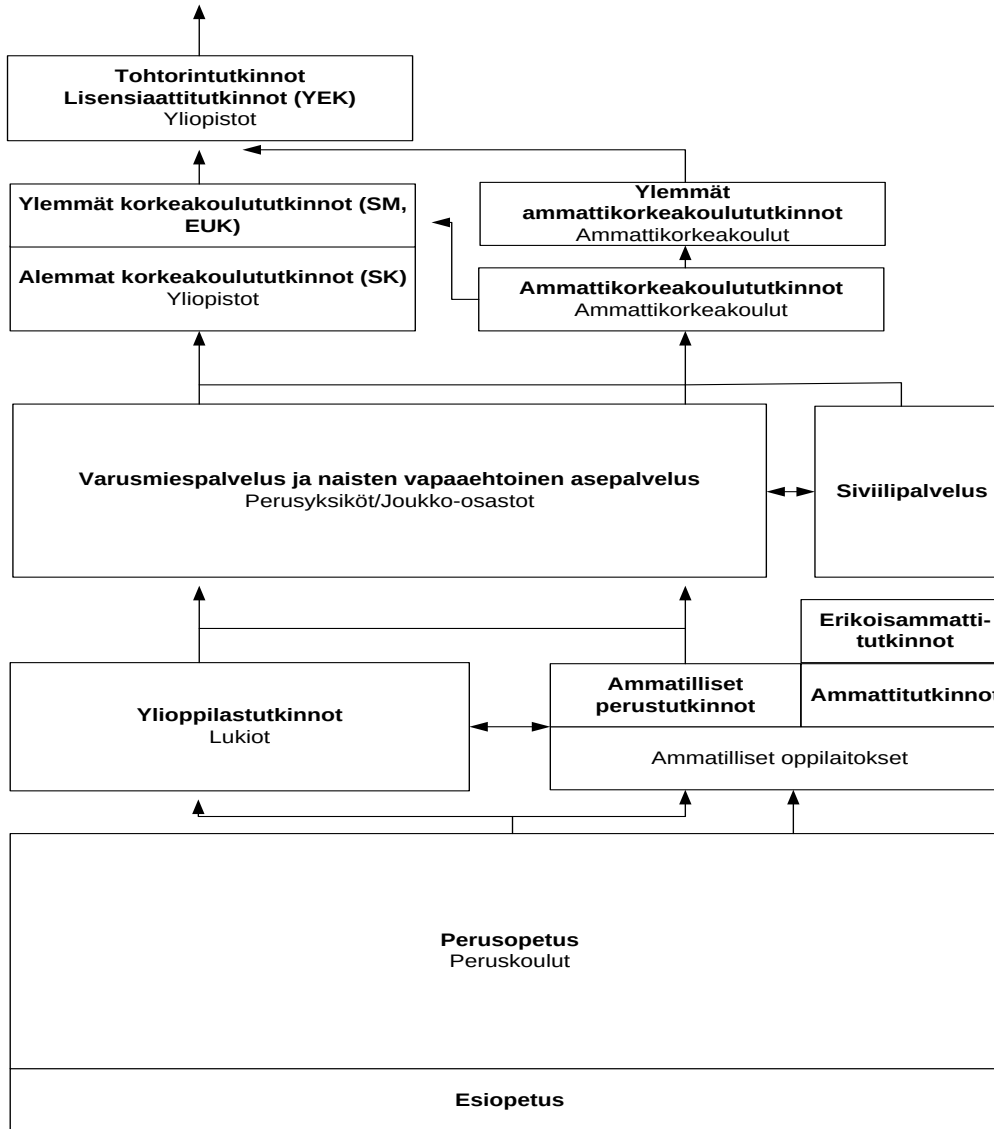
- nuorisotutkimuksellinen
- varusmiespalveluksen ja asevelvollisten toiminnan tutkiva kehittäminen
 - asevelvollisuudessa ja työssä oppiminen
 - kriisinhallinnassa oppiminen
 - ammattisotiluuden kehittäminen: identiteettitutkimus

- Entä siviilipalvelustutkimus?

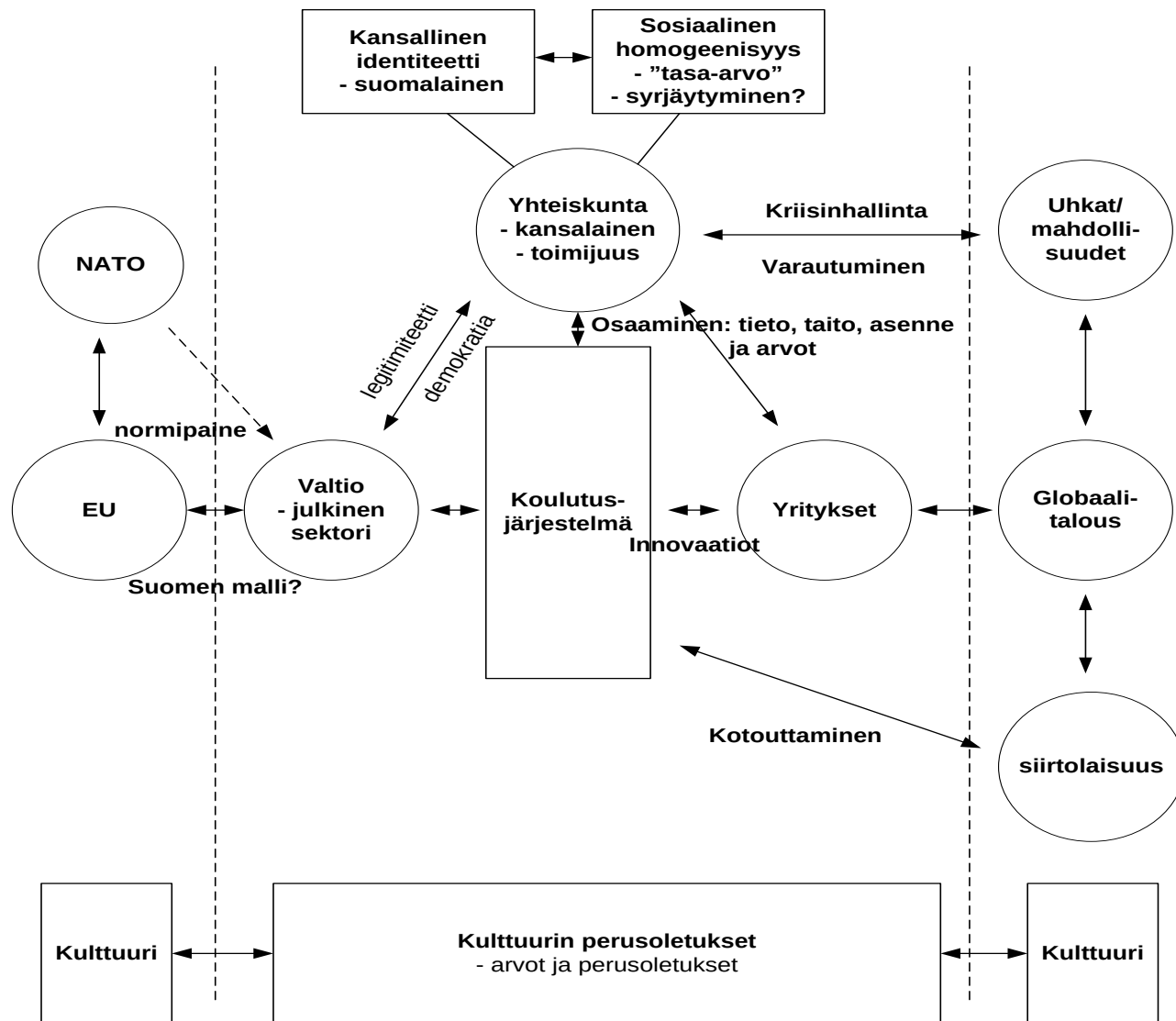
Asevelvollisuus osana Suomen koulutusjärjestelmää

Lähde: mukailtu OKM:n koulutusjärjestelmäkaavio;
ks. Suomalainen asevelvollisuus 2010

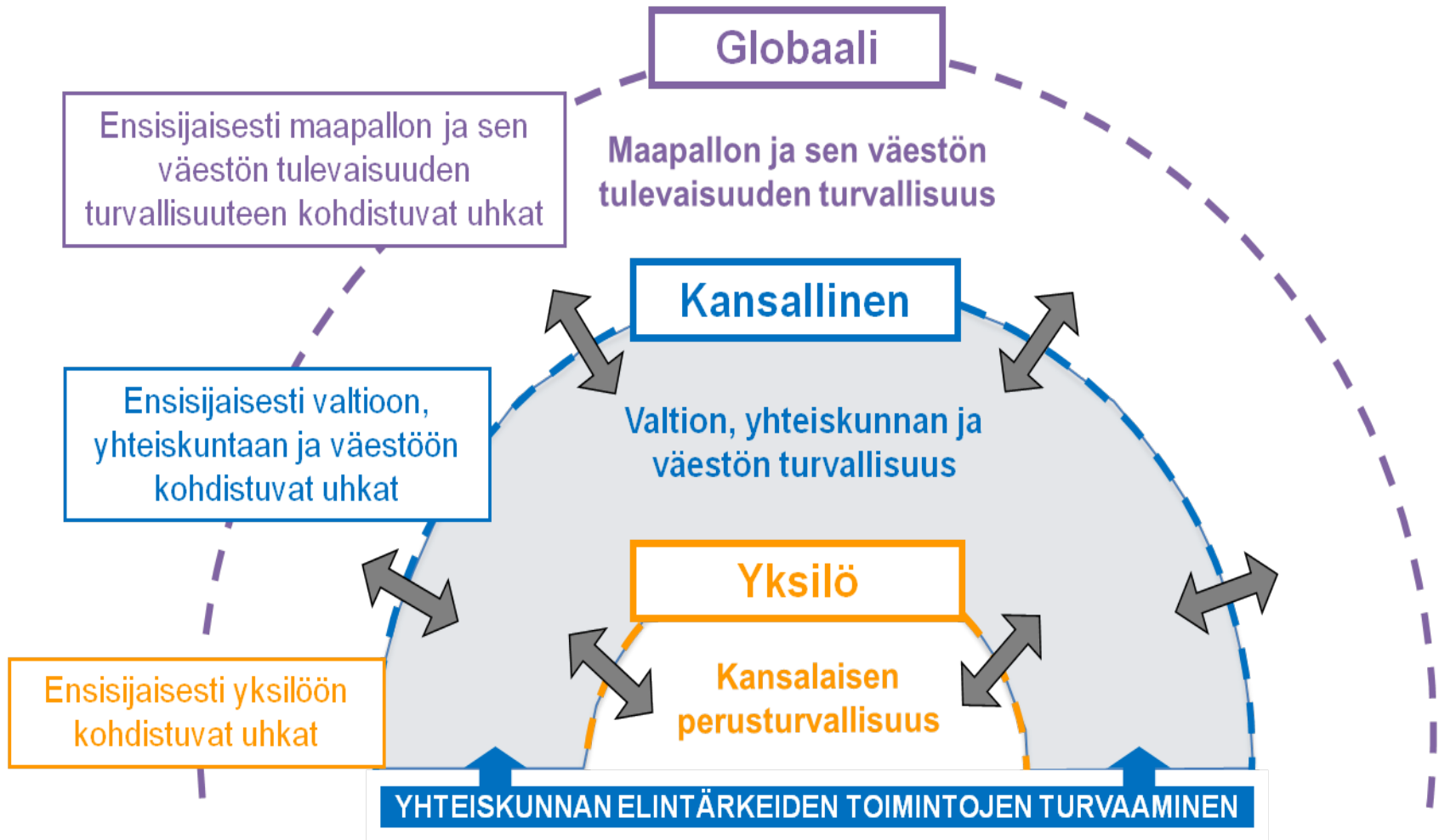

"Suomen malli"

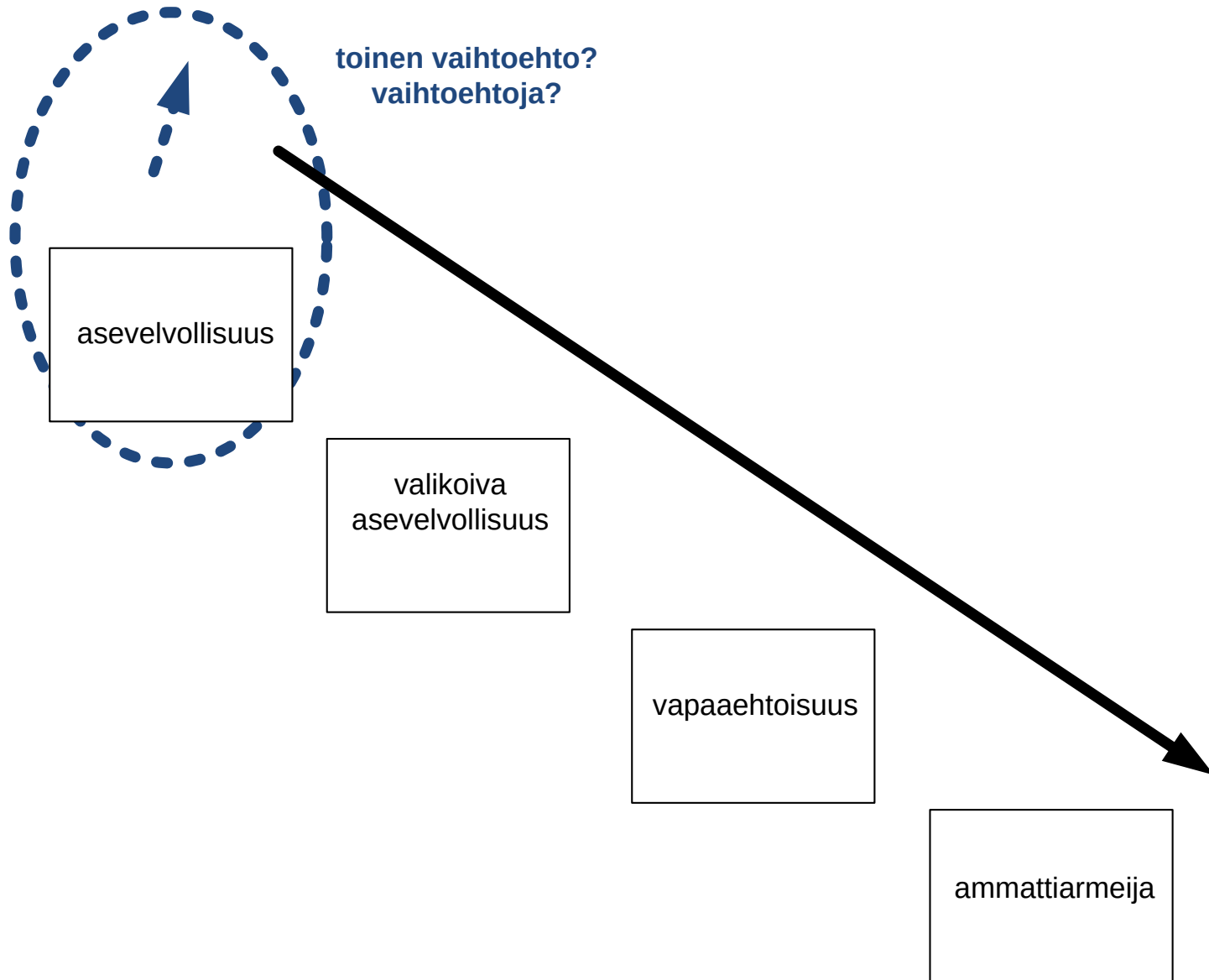
Uhkien jakautuminen

Lähde: Yhteiskunnan turvallisuusstrategia, 2010; Hallbergin komiteamietintö, 2010; YETTS 2006

Vaihtoehtoja polkuriippuvaisuudelle

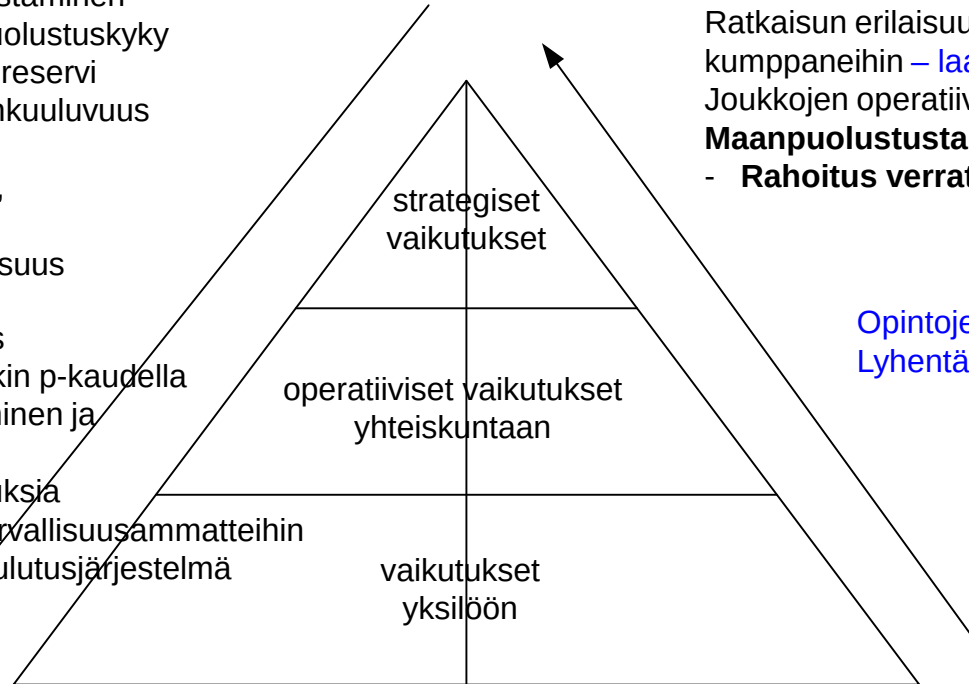

Viitekehys asevelvollisuuden vaikutusten tarkasteluun

Koko Suomen puolustaminen
Ennaltaehkäisevä puolustuskyky
Laaja, monipuolinen reservi
Suomalaisten yhteenkuuluvuus
ja identiteetti
Maanpuolustustahto,
kriisinkestävyys ja
yhteiskunnan turvallisuus

Kustannustehokkuus
Kansanterveys etenkin p-kaudella
Syrjäytymisen estäminen ja
kotouttaminen
Aluepoliittisia vaikutuksia
Rekrytointikanava turvallisuusammatteihin
Suorituskykyinen koulutusjärjestelmä
ja -joukot

Toimintakykyisyys
Johtamis- ja kouluttamistaitoa
ja muuta osaamista
Erilaisuuden kohtaamiskykyä,
vastuullisuutta,
ryhmätyötaitoa,
sosiaalisuutta

Ratkaisun erilaisuus suhteessa EU ja NATO-
kumppaneihin – **laajemmin?**
Joukkojen operatiivinen valmius
Maanpuolustustahto
- **Rahoitus verraten vs. geostrateginen asema**

Opintojen viivästyminen?
Lyhentää työuria?

Sopeutumishäiriöitä
Parisuhdeongelmia
Työ-, opinto- ja harrastus-
haasteita

P&W vs. K&R kansantaloustieteellistä yhteiskehittelyä

- Asevelvollisten työpanos palkkatöihin
- Vain palkka motivoi
- Erikoistuminen-> ammattiarmeija
- Validi vain ikuisessa rauhassa-> ks. YTS2010
- Mailla erilaisia riskiluokkia, puolustusstrategioita (doktriineja)-> maavoimien uusi taistelutapa
- Muita kansallisia erityispiirteitä:
- historia: asevelvollisuuden historiallinen kaari
- Reservin merkitys ja reserviläisarmeijan muodostama ennaltaehkäisevä kynnys

Rakentavaa kritiikkiä P&W:lle

- Jos et voi kyseenalaistaa laskelmia, kyseenalaista oletuksia
- BKT yksinomaisena mittarina?
- Piiloisesti NATO-jäsenyyden puolesta; NATO vapaamatkustajuuden?
- Ammattiarmeijan vahvuus ja mihin sitä käytettäisiin? Kansallisesti vs. kansainvälisesti kriisinhallinnassa?
- Erikoistuminen **kansalaiseksi ja yhteiskunnan turvallisuuden rakentaminen?**
- Miten laskelmiin asevelvollisuuden positiivisia vaikutuksia?

Asevelvollisuus yhteiskunnallisemmin

Valtioneuvosto

Yhteiskunnan turvallisuus?

PLM

STM+muut

Turvallisuuskomitea

Syrjäytyminen?

Syrjäytyminen?

Varusmiespalvelus

- Naisten asepalvelus
- Miesikäluokasta noin 77 %

PLM

Siviilipalvelus

- Pääosin ei vakaumus
- Palveluspaikat?
- Valtiollistaminen
- Kansalaispalvelu?

TEM

SM?

Kutsunnat
- kaikille?

Koulut
- Turvallisuudenkin opetusta

OKM

Johtopäätöksiä tulevaan

- Normiston uudistaminen ml perustuslaki?
- Asevelvollisuusaika ja alle 18 vuotiaat?
 - Asevelvollisuusajan lyhentäminen?
 - Ase- ja kansalaispalvelulait?
- Asevelvollisuuden yhteiskehittelyyn?
- Siviilipalveluksen laki- ja tutkimusperustainen kehittäminen?
- Kansalaispalveluksen yhteiskunnallinen kehittely?
- Esitys kaikille varusmiehille yhteisesti koulutettavien asioiden PAK:n uudistamisesta
- Turvallisuustematiikan käsittely kouluissa OPS2016?
 - ei vain liikenneturvallisuutta

